

Rita laikraksts

№ 22.

Rīta laikraksts

LAIK METĀS

Abonešanas maksas:
1 mēn. bez piesūt, Ls. 1,50
ar piesūtīšanu Ls. 1,80,
uz ārzemēm — Ls. 3.

Redakcija un kantoris: L. Miesnieku ielā 12.
Tālrunis 80-69. Pasta kaste 842. Telegramu adrese:
Rīgā, — Laikmets. Redakcija atvērta no 5—7 vak.
Kantoris darbdienās 8—6 vak., svētdienās 8—10 ritā.

6 sant.

Sludinājumi: vienl. petit rinda teksti
50 sant., slud. daļā, firmu un izpriecu sludi
20 s., pārejie 14 sant., darba piedāv. 6 sant.

Abonešanas maksas:
1 mēn. bez piesūt. Ls. 1,59
ar piesūtīšanu Ls. 1,80,
uz ārzemēm — Ls. 3,

Sludinājumi: viensl. petit rinda lekti 50 sant., šķid. daļā, ūrmu un izprieču sludi 20 s., pārējie 14 sant., darba piedāv. 6 sant. + 5% sludin., nod. No ārzem. 100% dārg.

1. gads

Ceturtdien, 27. novembrī

1924

Amisóna isdalamás weetos,

luras sanchmužhas „Laikmetu“ pahrdoschanai pa numureem, luhdsam nolahrtot rehlinus par nowembra mehnest pesuhiteem ešemplareem, sā ari pasinot, zil ešemplaru suhtit dezembra mehnest.

„Laikmeta“ fantoris.

327 Franja un Streetija

Weens no losungeem, sem kureem maijā Franzijas parlamenta wehlefchanās uswareja demokratiskais bloks ar Herrio un Venlewe preefshgal, bija Vedomju Republikas Saweenibaž atshīschana un normalnu diplomatisku un tirdsneezisku salaru atjaunošchana ar Kreeviju. Franzīšu ūhkpilsoni un renījē balsoja par Herrio, Venleiem un Demoni, ja vini no beidzamo gadu peedshwojuunem bija redsejuschi, ka atlaihi realzjonārā un imperialistiskā Milherana-Puantsre valdi- ba nāv spehīlga nodibinat Eiropā meeru un fahrtibū un newar nekā darit, lai atdabutu atpakaļ iant dahu no vīnu zara. walstīs ahsnehmunoš ceguldītās naudas, bet tikai kaitē Franzijas ruhpreezībal un tirdsneezībal, pašina ūhklru preteshības un lej uhdeni us frantschu komunistu dīstrī- nawam. Tamdegl frantschu ūhkpilsonis nahza pee flehdsezena, ka labakais lihdzel- lis zīhnai pret augoscho komunismu ir krelsā walbiba un meera politika attee-

Anglijas parlamento svele- šķīnos

Mirsche (Murger) sawâ jautrajâ romanâ „Bohemia“ leel weenam no saweem waroneem usdot weesnizas sulainim il-rihtus sinot, lahdas laiks, lahdas datums, l a h d a w a l d i b a F r a n z i j â. Rakstneels pasobojas par frantschu wal-dibu nepastahwibu 1848. gada rewoluzi-jas laikmetâ. Ko rakstneels saziu, ja winsch dñishwotu 1924. gadâ! Es, pro-tams, nedomaju Latviju. Te waldbiba, tâ awischneeli isteizas, „turâs zeefchi“, bet wijsas pasaules apmehros. Gondrihs gada sailâ wijsas Walareiropas waldbibas mainiujshâs weenu waj wai-rak reises. Anglijas parlaments, kura wehleschanas isdara ik pa 7 gaheem un kurjch agral mehdsâ waldit zaurmehrâ 5 gadus, f o i n i g a d a p a h r w e h-l e s 3 r e i s e s ! Un 3 reises mainas arī waldbiba: konserwatiwa — strahd-neeku waldbiba*) — attal leels konser-watiwo wairums. Nepaspēhj ministri pahrbraukt walts dñishwolst, te jau tee-sas pristawas klaht un pasino, ta j a r-laments isteizis neustizibū un — dñish-wollis jaatstahj. Wehl jaunaki ir ar diplomateem, jo tee tillo nobraukuschi jaunajâ dñishwes weetâ, jau atrod te-legrami preelshâ, ta tee atfaulti, jo wal-diba, kas tos eezehluje, kritusi.

*) Schis strahdneelu waldbas ralsturo
jumiam noder kahda bilstite „Jaunako Sini“
peelisumā ar — strahdneelu min. presidenta
Maldonalda meitu un tās i h g a w a i n i
— konserwatiwo wadona
Balldmina debsul!

Stahwoflis Egiptē

Egiptes parlaments Kairā eezehlis spezialu komisiju, kurai iusbots iſſtrahdat protesta resoluziju pret Anglijas rižibū Egipte. Resoluziju eesueegschot Tautu saweenibai un pēsuhtischt wisu walstu parlamenteem. Anglu laikraksti iſſwer, ka angli waldbīa kategoriski noraidot Tautu saweenibas eejaufschjanos konfliktā. „Newyork Times“, peiž LTA finam, raksta, ka pehdejee Anglijas foli radot eespaidu, itšla ta išmanto sirdara nosleypa-woschanu, lai iſſpeestu Egiptei prāſibas, kas nestahw nelahdā halarrā ar noseegumu.

Anglu wirspawehlneneziba Egip̄tē spehrus energisflus folus warbuhtejū nemeerū līlwideschanaī. Pa Kairas un Allesandrijas eelam staiga anglu karasphekl̄s. Brūnotee wilzeeni un gaiša esladras apshargā wiſas galwenās dselſſzeia līnijas. No ne meereem zeetuſchi neween anglu eeredni bet ari zītu walstu pahrstahwji. Par no tīlumeem stipri uſtrauzas Egip̄tē dſihwo joſchee ahrsemneeki. Turpmalā gaite pilnigā mehrā alkaraļas no stahwolla lahdū jaunā Egip̄ties waldbā cenems ateezibā pret Anglijas prasibam.

Ihds ūchim neatstina weenigi tilai tas walstis, kas atradās politiskā atkarībā no Franzijas, tad ihds ar atsīhīšanu no Franzijas Pad. Republikas eeguhīst wiē-pahreju Eiropas atsīhīšanu.

Altihüschanai un diplomatisku falaru atjaunošchanai paschai par fewi tomehr nav pahral leelas nosihmes. Svarigalais jautajums tagad ir tas, kas un kā pratis ismantot wišlabali Padomju Republiku tirgu un ekonomiskās bagatības. Leelineki lihds schim bija spectii rehlinatees ar to, ka tos alsiņa ne wišas valstis un tamdehl newareja few brihvi iswehletees tirgus un newareja spehlet deeszik leelu lomu Eiropas starptautiskajās ateezibās. Tamdehl wineem daschu labu reiži bija jaceet us ekonomiski ne wišai isdewigeem lihgumeem. Tagad schee apstahli atsriht un, dabifli, ka Pad. Republikas tagad mēlles tirgus tanis valstis, kur tas wineem wišisdewigali. Tāpat tās nebūbā kņegsīs mairā nevien-

sat klaht par atslīhschanni. Franzīji to lotti labi saprot, kad pašnuodami par atslīhschanni un lsmantodami angļu konservatoru tuvredību, zensħas tuhlin un vēž cespēhjas aħtri nodibinat draudsīgus jalarus. Wini lotti labi saprot, ka Vādomju Republikam azumirkti ir iedivīgali sawas aħrejħas tirduezezibas zentru pahrnest us Franziju, las tdm garantē leħtaħu prezzi un leelħalas politiċiñas isredses us Eiropas sauffemi un leelħalas cespaldū pasaules politikā.

tskyspreesti jaantajumi par tirdsneeziif-
keem lihgumeem, anuleetem walsts pa-

zibâ pret Kreewiju un Wahziju. Tas
bija frantschu sibkplisomu manewrs zilhnâ
pret augoscho strahdneezibas nemeeru, un
jauns mehginajums ißkluhl no faiimneezi-
ßas frises. Realzionaree leellapitalisti,
kureem naw nelahdu zeribu laut jel ko
no zara Kreewijâ ee gulditajeem lapi-
taleem un fabrikum atbabut apalat un
kureem patlaban ari naw deesgan brihwu
kapitalu lai ussahltu jaunus ruhpneezibas
un tirdneezibas usnehmumus Padomju
Saweeniba, gan mehginaja darit eespaidu
us Herrio, lai Padomju Saweenibas at-
sighschana tiltu wißmas nowilzinata. To-
mehr Herrio ißschirkas par strahdneezibas
un plasho sibkplisomu mesu präfibu un
pasludinaja, fa Franzija atsighst Padomju
Republiku Saweenibu de jure, wehlas
ussahlt normalius diplomaticos salarus,
apmainitees suhlneem un fassault konse-
renzi Parise, kura apspreest tos strihdus
jautajumus, kas pastahio abam walstim.

Zaur šeo soli Herrio saista ap ūewi zees
schali pilsonibas freijo spahrmu, lat aisi-
sargatos pret labo, kurſch wareja zeesi
Herrio tā eerozi zihnaí pret rabikala
strahdneezibū un pret schiru zihnas pa-
aſniaschanos, bet newar to atſiht pa-
deesgan spehjigu ſawa kapitala interefch
aifſtahwi pret Angliju, Franziju, Wuhzij
un ari Kreewiju.

Padomju Republiku Saweenibas de
jure atſijschana pahrmaina wifas Eiropas
politifas atteezibas. Wesela rinda ſih-
taku walstu, kas atrodas politifla atlari-
bā no Franzijas un weda pret Padomju
Republikam naidigu politiku un brunojās
ar franſiſku naudu zihnaí pret leelline-
leem, tagad pеeppeetas no sobenu ſchwa-
dſnaſchanas politifas pahreet uſ meeru
politiku, rehkinotees ar to, ka nelahduē
naudas pabalstuſ zihnaí pret leelline-
leem no Parifes dabut wairs neisdojeeſ
Tā ka Padomju Republikas Eiropo

Mehs redsesām, kahdas leelas zebraš daschās aprindās fozehla strahdneelu partijas uisvara Anglijā, tād ta nodibinaja koalīziju ar liberaleem sem strahdneelu waldibās wahrda. Wesela „tuhfstsoschgadu“ meera walstīs tīla is-tehlotā nahkamībā, no wišām pasaules malam Londonā fabrauza sozialdemokrātu wādori pee bagatā onlula Maldonalda, tā „galvineela“, un tee-schām dabuju politisku kreditu. Anglijai sekoja Frānzija ar Herrī ministriju. Tas pašs norisnās Danijs, Sweedrijs u. t. t. „Meers wits semēš!“ Ja wehl kur, tā peem. Vahzījā un daschās mafās semēš, lihds tam s. d. no pārakās grantinu politikas attureja bāles no fočhīsina, tād tagad fočhīsina bailes schīta garām, jo aiz muguras stāhw strahdneelu waldibā.

Bet aprehkins bīja neparekhs. „Demokratisks paziņīsmās” („meera” politiskas laikmetis) nebīja pastāhvīschs. Vējzīmēs mehnescheem kriila Anglijas strahdneku waldiba. Bet Anglija Eiropas politikā ir noteizeja: pat Amerikas miljardi padodās Anglijas diplomatijsās wadibai. Kad Anglijas burschusīja eeraudīšīja, tā eksperiments ar strahdneku waldību, mehreno sozialistu wadībā, draudeja Wehrsteeš par teesham nopeitnā ūchēri a s z i h n u, tad konservatiwee apweenosjās ar liberalieem un — gahja strahdneku waldību. Tas ir, wini istītības parlamentā uzsūtību. Strahdneku

teiza parlamentu neuzīšanu. Orāgo-
neku partijas tuvredzīgā politiskā zereja
us jaundām veikleshanam — tagad tee
stāhī pēc fasiesta trauka. Konservatīvie
guļušķi mīlīgi ušvaru — wišpirms
vateizotees liberalu pasākņahwibai (libe-

rahu partijas Anglijā wairē tīskat idaw). Strahdneeli gan guvušchi balsis, bet saudejuschi veetas, jo Anglijas wehleħschau eezirkui dod manigajeem konserwatiweem, ihpaschi uſ laukeem, pilnigi privaligetu stahwofli (daſchōs eezirknoſ simti wehletaju il uſ deputatu, lauehr leelplsfehlās to waſaga il pa 10.000).—

Anglijas strahdneelu waldiba fritschana grosijas iſtā ap Kreevijas-Anglijas lihgumu. Lihguma projektu, sem strahdneela ſpaida, paralitija Maldonada waldiba, jo newar jau nopeetib dōmat, la teeschan konserwatiwee un liberali buhtu apiveenojuſchees aif dušmam par to, la waldiba, ari sem freisħas strahdnezibas ſpaida, bija atfazijusēs fault pee atbildibas komunistu laikralsta revaltoru par kahdu meera uſsaikumu la-reiweem. Ir jau taisniba, ka konserwatiwee un ari dala liberalu ir naidiga Kreevijai, latſchu taisni wini pirmee ir stahjuſchees ſalarā ar Kreeviju. L-id-Dejordchs sawā laikā bija par Kreevijas atħiħschau u galu galā war buht, la jauna waldiba, pee stuħres tikuſi, aif konfurenzes bailem no Franzijas mi Amerikas, pati bes leelas kaweschands paralista lihgumu ar Kreeviju, kura s meera noteikumi il jo deenās tapa neis-dei-igali prečekħ Anglijas. Jo nahlo schajjä� deenās eesħħas Kreevijas farunu s ar Franziju, kura patreis wiśleelafda interese sameerinatees ar Kreeviju un sura s frantsa semiax kura s ir-kiu siġġi

Bet ja tä, las tad bija pateefais ee-
meels strahdneeku waldibas trishantai ?
Kadehl tuhlin janwari neesilhga liberali-
ar konservatiiveem un kadehl wini eestah-

Lamia foersteri

finojeet redalzijai par wehlefchanu is-nahkumeen.

